

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Popova)

DECIZIE

02 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company”,

în cauza la cererea Societății cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței față de Societate pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”,

împotriva încheierii din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 08 octombrie 2014, SA „Avicola-Bucovăț” a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, invocând supraîndatorarea și incapacitatea de plată a acesteia.

Prin încheierea din 15 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost primită spre examinare cererea introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate în privința SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”; a fost desemnat în funcția de administrator provizoriu al insolabilității ÎI „Macovețchi Alexei”.

Prin hotărârea din 17 noiembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost constatată insolvența debitorului SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și a fost intentată procedura de insolabilitate; a fost desemnat în funcția de administrator al procesului de insolabilitate ÎI „Macovețchi Alexei”, deținător al certificatului de perfecționare profesională nr. 11557 din 10 noiembrie 2008; termenul limită pentru creditorii, de înregistrare a cererii de validare a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv a fost stabilit de 45 zile calendaristice de la data intentării procedurii și termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și comunicare a tabelului definitiv de 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor; ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru 19 ianuarie 2015, ora 14:00, în cadrul căreia a fost aprobat tabelul definitiv al creanțelor.

La adunarea de raportare a creditorilor SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” din 19 februarie 2015 s-a decis intentarea procedurii falimentului în privința debitorului.

Prin încheierea din 02 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus intrarea imediată a debitorului SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” în faliment, cu desemnarea lichidatorului a procedurii falimentului – Alexei Macovețchi.

La 28 iulie 2016, SRL „Inter Trade Investment Company” a depus cerere prin care a solicitat examinarea în fond a cererii de validare a creanței depusă la 05 ianuarie 2015.

În motivarea cererii s-a invocat că ședința de validare a creanței a fost stabilită pentru data de 29 septembrie 2015, însă pentru ședința respectivă nu a fost prezentat expres tabelul creanței creditorului, iar instanța de insolabilitate a hotărât respingerea cererii de validare a creanței ca fiind tardivă.

Menționează că, prin decizia din 16 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul creditorului, fiind constatat faptul că cererea a fost înaintată în termen și restituită cauza spre rejudecare în instanța de insolabilitate la etapa primirii.

Susține că, ședința de judecată din 26 ianuarie 2016 a fost amânată pentru 16 februarie 2016, deoarece lichidatorul a invocat că a depus tabelul creanțelor în care creanța nu a fost validată, iar creditorului i-a fost acordat termen pentru depunerea contestației.

Precizează că, la 12 februarie 2016, cu trei zile anterior ședinței de validare stabilite (16 februarie 2016), a fost înregistrată prin intermediul cancelariei o contestație asupra tabelului prezentat și prin încheierea din 16 februarie 2016 a instanței de insolabilitate a fost respinsă ca fiind tardivă contestația.

Declară că, cererea de validare a creanței a fost depusă în termen, iar instanța urma să stabilească o ședință pentru examinarea cererii în fond.

Prin încheierea din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a admis demersul reprezentantului SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și s-a încetat procesul la cererea SRL „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței în sumă de 783840 lei.

La 24 mai 2017, SRL „Inter Trade Investment Company” a declarat recurs (nemotivat) împotriva încheierii din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu examinarea în fond a demersului debitorului cu respingerea acestuia.

În motivarea recursului s-a invocat că esența și temeiurile recursului, argumentele ilegalității și netemeinicii încheierii judecătorești vor fi expuse ulterior în recurs motivat.

La 18 iulie 2017, SRL „Inter Trade Investment Company” a înregistrat recursul motivat împotriva încheierii din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu examinarea în fond și respingerea demersului debitorului de încetare a procesului la cererea sa privind validarea creanței în mărime de 783840 lei.

În motivarea recursului s-a invocat că prin hotărârea instanței de insolabilitate din 17 noiembrie 2014 a fost intentat procesul de insolabilitate în privința

debitorului SA “Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și a fost acordat creditorilor termen de 45 de zile calendaristice pentru depunerea cererilor de validare a creanțelor împotriva debitorului. Având creanțe, la 05 ianuarie 2015, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Inter Trade Investment Company” a depus cerere de validare a creanței. Însă, contrar obligațiilor prevăzute de art. 142 alin. (4) și (3) al Legii insolvenței, administratorul insolvenței nu a verificat și nu a inclus creanțele înaintate în tabelul de creanțe al debitorului pentru a fi supuse validării de către instanța de insolvență la ședința de validare din 19 ianuarie 2015. Cererea a fost lăsată fără examinare de instanța de insolvență timp de 8 luni și, în final, a fost respinsă ca fiind tardivă prin încheierea din 29 septembrie 2015. Prin decizia din 16 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost casată încheierea instanței de insolvență din 29 septembrie 2015, cu trimiterea cauzei spre rejudecare, indicând că cererea de validare a fost declarată în termen.

Pornind de la faptul că cererea de validare nu a fost examinată la prima adunare de validare din 19 ianuarie 2015 și ținând cont de indicațiile din decizia Curții Supreme de Justiție, opinează că, instanța de insolvență, prin analogie cu prevederile art. 145 alin. (4) al Legii insolvenței, urma să numească o ședință specială la care să examineze cererea de validare a creditorului SRL „Inter Trade Investment Company”. În opinia sa, lichidatorul debitorului având scopul de a se opune validării creanțelor creditorului, nu a inclus creanța în tabelul de creanțe și fiind contestată de către creditor neinclusiunea creanței sale în tabel, instanța de insolvență, prin încheierea din 16 februarie 2016, a respins ca tardivă contestația. Încheierea a fost menținută prin decizia din 08 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție.

Precizează recurentul că, sub pretextul existenței în cauză a unei încheieri judecătorești irevocabile într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri, lichidatorul debitorului insolvent-Vladimir Balan, prin cererea din 01 noiembrie 2016, a solicitat în mod abuziv și ilegal încetarea procesului intentat la cererea creditorului SRL „Inter Trade Investment Company” privind admiterea creanței, care a fost examinată în ședința din 01 noiembrie 2016 și instanța de insolvență, preluând poziția lichidatorului, a încetat procesul.

Consideră că, încheierea instanței de insolvență din 01 noiembrie 2016 de încetare a procesului în temeiul prevăzut la art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, reprezintă un act judecătorec ilegal, neîntemeiat și abuziv, care îi încalcă în mod flagrant dreptul la un proces echitabil și la un tribunal imparțial, urmând a fi anulată de instanța de control judiciar din motivul interpretării eronate a prevederilor art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă și din motivul că concluziile instanței de încetare a procesului sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Menționează că, cererea de validare nu a fost depusă în cadrul unei proceduri contencioase în care se examinează litigiile de drept, dar în cadrul unei proceduri de insolvență care este o procedură necontencioasă, în care nu există părți cu interese contrarii și în care nu se examinează litigiile de drept sau de fapt, ceea ce implică lipsa faptului înaintării unei pretenții de o parte și contestării acesteia de cealaltă, concluzii care rezultă expres din prevederile art. 5 alin. (2) al Legii insolvenței. În atare circumstanțe, aplicarea art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă în speță este inadmisibilă și de neconceput.

Indică recurentul că, pentru a dispune încetarea unui proces în baza art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, urma a fi prezentată instanței de insolabilitate o hotărâre judecătorească irevocabilă pronunțată în cadrul unui alt proces de insolabilitate inițiat împotriva aceluiași debitor SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, cu același obiect și teme, în care creanța SRL „Inter Trade Investment Company” în sumă de 783840 lei, bazată pe aceleași împrejurări de fapt, ar fi fost validată sau ar fi fost respinsă validarea acesteia. În opinia sa, o asemenea situație este imposibilă, deoarece nu pot exista două procese de insolabilitate examinate separat de diferite instanțe de insolabilitate în privința unuia și același debitor. Respectiv, a înceta în cadrul unui proces de insolabilitate, procesul la cererea unui creditor de validare a unei creanțe, este ilegal și abuziv.

Susține recurentul că, instanța de insolabilitate abuziv și ilegal, fără a avea vreo probă care să confirme temeiul de încetare a procesului prevăzut de art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, fără o motivare temeinică, a dispus în mod abuziv și ilegal încetarea procesului.

Remarcă recurentul că, decizia din 08 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a respins recursul SRL „Inter Trade Investment Company” împotriva încheierii instanței de insolabilitate din 16 februarie 2016, nu poate servi drept probă de încetare a procesului în baza art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, deoarece aceasta nu este pronunțată într-un alt litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Indică recurentul că, încheierea contestată reprezintă un arbitrar, care îngrădește dreptul recurentului la examinarea cererii sale de un tribunal independent și imparțial și încalcă dreptul acestuia la un proces echitabil prin pronunțarea unui act judecătorec absolut ilegal și nemotivat, deoarece instanțele de judecată, prin prisma prevederilor art. 6 CEDO, au obligația de a-și motiva hotărârile într-un mod coerent, clar și lipsit de ambiguități, permițând urmărirea raționamentului care a condus judecătorul la concluziile din hotărâre.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Instanța de insolabilitate a adoptat încheierea la data de 01 noiembrie 2016, iar recursul a fost declarat de către SRL „Inter Trade Investment Company” la 24 mai 2017.

Materialele cauzei nu atestă expedierea încheierii participanților la proces sau înmânarea acesteia la pronunțare. Prin cererea înregistrată la 23 ianuarie 2017, SRL „Inter Trade Investment Company”, prin intermediul avocatului stagiar Valentin Ciuric, a solicitat remiterea încheierii motivate din 01 noiembrie 2016 la adresa poștală indicată în antet (f.d.48) și a fost expediată, conform scrisorii din 07 februarie 2016 pe adresa str. Petricani, nr.86, mun.Chișinău (f.d.49), dar înscrisuri care să ateste recepționarea acesteia, lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Inter Trade Investment Company” împotriva încheierii din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiat și pasibil de a fi admis recursul declarat de SRL „Inter Trade Investment Company”, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 1 alin. (4) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 17 noiembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost constatată insolvența debitorului SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” și a fost intentată procedura de insolabilitate; termenul limită pentru creditorii, de înregistrare a cererii de validare a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv a fost stabilit de 45 zile calendaristice de la data intentării procedurii și termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și comunicare a tabelului definitiv de 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului de înregistrare a cererilor de admitere a creanțelor; ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru 19 ianuarie 2015, ora 14:00.

Conform art. 140 alin.(1), (2) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolabilitate a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță. Cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură. Excepție fac obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

Materialele cauzei denotă că la 12 ianuarie 2015, SRL „Inter Trade Investment Company” a depus cerere privind validarea creanței în sumă de 783840 lei față de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, cu includerea acesteia în tabelul definitiv al creanțelor debitorului (f.d.5-7).

Prin încheierea din 29 septembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind depusă tardiv cererea SRL „Inter Trade Investment Company” cu privire la validarea creanței în mărime de 783840 lei față de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”(f.d.19-20).

Prin decizia din 16 decembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul SRL „Inter Trade Investment Company” și s-a casat încheierea din 29 septembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii SRL „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței (f.d.21-24).

La 12 februarie 2016, SRL „Inter Trade Investment Company” a depus contestație împotriva tabelului definitiv al creanțelor, solicitând validarea și includerea creanței în mărime de 783840 lei a SRL „Inter Trade Investment Company” față de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” (f.d.27-29).

Prin încheierea din 16 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit fără examinare ca fiind depusă tardiv contestația SRL „Inter Trade Investment Company” (f.d.32-33).

Prin decizia din 08 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de SRL „Inter Trade Investment Company” și s-a menținut încheierea din 16 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău (f.d.34-36).

Prin cererea depusă la 01 noiembrie 2016, lichidatorul SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” a solicitat încetarea procesului intentat la cererea SRL „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței față de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, în temeiul art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, invocând existența unui act judecătoresc irevocabil într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și aceleași temeuri și anume decizia din 08 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție prin care s-a menținut încheierea din 16 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit fără examinare ca fiind depusă tardiv contestația SRL „Inter Trade Investment Company” împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău” (f.d.42).

Prin încheierea din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat în baza art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, procesul la cererea SRL „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței în sumă de 783840 lei (f.d.46-47).

În conformitate cu art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Raportând speța dată la norma de drept procedurală enunțată *supra*, Colegiul relevă că instanța de insolvență eronat a interpretat norma de drept în raport cu circumstanțele cauzei.

În contextul dat, Colegiul precizează că instanța de insolvență a reținut ca motiv de încetare precum că în privința cererii SRL „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței în sumă de 783840 lei ar exista deja o încheiere judecătorească irevocabilă, circumstanță ce ar servi ca temei de încetare a procesului, invocând în acest sens decizia din 08 iunie 2016 a Curții Supreme de Justiție prin care s-a menținut încheierea din 16 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respinsă ca fiind tardivă contestația SRL „Inter Trade

Investment Company” împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

La caz, Colegiul notează că atât examinarea cererii de validare a creanțelor, cât și examinarea contestației împotriva tabelului definitiv al creanțelor debitorului, sunt reglementate de aceeași Lege a insolvenței, doar că de dispoziții legale diferite.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că cererea de validare a creanțelor se examinează prin prisma art. 140-142 și, după caz, art.145 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, pe când contestațiile asupra tabelului definitiv al creanțelor se examinează prin prisma prevederilor art. 144 al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Mai mult ca atât, în speță lipsește un act de dispoziție irevocabil prin care instanța de insolvență s-ar fi expus în privința cererii SRL „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței în sumă de 783840 lei față de SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”.

În consecință, instanța de insolvență dispunând încetarea procesului în temeiul art. 265 lit. b) Cod de procedură civilă, a eludat conținutul integral al acestei dispoziții, în condițiile când aceasta stabilește expres când se produce încetarea procesului pe acest temei.

La acest capitol, Colegiul apreciază ca fiind relevante și argumentele recurentului invocate în acest sens precum că eronat a fost dispusă încetarea procesului și precum că instanței de insolvență nu i-a fost prezentată o hotărâre judecătorească irevocabilă pronunțată în cadrul unui alt proces de insolvență inițiat împotriva aceluiași debitor SA „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, cu același obiect și temei, în care creanța SRL „Inter Trade Investment Company” în sumă de 783840 lei, bazată pe aceleași împrejurări de fapt, ar fi fost validată sau ar fi fost respinsă validarea acesteia.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că instanța de insolvență a judecat cauza superficial, fără elucidarea completă a circumstanțelor cauzei în coroborare cu normele de drept aplicabile speței și pe cale de consecință, prin interpretarea eronată a normelor de drept procedural, a dispus încetarea procesului, or, la caz încetarea procesului în circumstanțele invocate este contrară normelor de drept.

Din considerentele menționate și având în vedere că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept de către instanța de insolvență, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „Inter Trade Investment Company”, cu casarea încheierii din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolvență-Curtea de Apel Chișinău.

Astfel, la rejudecarea cauzei instanța de insolvență urmează a lua în considerare aspectele menționate *supra*, examinând cauza în fond cu adoptarea unui act de dispoziție judecătorească conform prevederilor legale raportate la speța dedusă judecării.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company”.

Se casează încheierea din 01 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza la cererea Societății cu Răspundere Limitată „Inter Trade Investment Company” privind validarea creanței față de Societate pe Acțiuni „Combinatul de Produse Cerealiere din Chișinău”, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate-Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală